

De Maarschalken van Frankrijk onder het Eerste Keizerrijk.

Een aardige groep vormden zij, die zes jongentjes en zes meisjes, die meester Dominich onder zijne hoede heeft en op moet voeden in Christelijke en maatschappelijke deugden, het lezen en het schrijven. Lang wordt hem daarvoor de tijd niet gegund, want in den winter kunnen de meesten niet komen wegens de onbegaanbare wegen, en in den zomer moeten de kleuters dikwijls medehelpen op het veld of in den tuin; leerplicht is tot Tschiftlik nog niet doorgedrongen en de meeste ouders houden hunne telgen op tien-jarigen leeftijd voor voldoende ontwikkeld om den strijd des levens aan te binden.

Maar meester Dominich doet toch zijn best en staat vooral bij de moeders zijner discipelen hoog in aanzien, want hij woonde langen tijd in het Heilige Land en is een buitengewoon zachtzinnig mensch, zoodat hij, behalve op zijn vast salaris van twee Turksche ponden, f 24 per maand, nog op vele emolumenten kan rekenen, zooals koffie, suiker, ham en eieren, alles louter goede zaken.

Tegen den avond werden onze paarden, weder gezadeld en onder geleide van den oudsten telg der Bikowsky's de moeilijke tocht naar Beïcos, aan de kust, aanvaard. Vorst Haliczky vergezelde ons, en wierp, toen wij den top van den berg hadden bereikt, nog een langen blik op het door de dalende zon heerlijk verlichte Tschiftlik, de kolonie zijner landgenooten, van zijn volk.

„De kroon, het rijkszwaard en de rijksappèl van Polen zijn in de koninklijke schatkamer, het Grüne Gewölbe, te Dresden!” kwam het fluisterend van zijne lippen. Met deernis zag ik den jongen banneling aan: „Ja”, zeide ik zacht, medelijdend, „ze zijn daar, ik heb ze gezien.”

„Ze behooren mij!” klonk het met een snik.

Konstantinopel, April 1904.

DE MAARSCHALKEN VAN † †
FRANKRIJK ONDER HET † †
EERSTE KEIZERRIJK. DOOR
C. F. GIJSBERTI HODENPIJL.

Den 20sten December a.s. zal het honderd jaar geleden zijn dat Napoleon I zich tot

erfelijk Keizer der Franschen liet kronen, na den 18^{den} Mei 1804 tot die waardigheid te zijn geproclameerd.

Zijn nieuwe troon moest met luister worden omgeven, tengevolge waarvan zes grootwaardigheden, aan de middeleeuwen ontleend, in het leven geroepen en voorts maarschalken aan Frankrijk werden gegeven, bij besluit van den 19^{den} Mei 1804.

De Groot-Dignitarissen droegen den titel van Prins, genoten vorstelijke eerbewijzen, vormden met den Keizer den Grooten Raad des Rijks en vertegenwoordigden zijn persoon in geval van afwezigheid.

Deze vertegenwoordigers waren:

Joseph Bonaparte, de Aartskanselier van het Rijk, Cambacères, de Aartskanselier van Staat Eugène de Beauharnais, de Aartsthesaurier Lebrun, de Connétable Louis Bonaparte en den Groot-Admiraal Murat.

Tevens werden er 4 honoraire maarschalken gekozen uit de generaals, die zitting hadden in den Senaat en als zoodanig niet meer in werkelijken dienst waren. De Keizer benoemde daartoe Kellerman, Lefèbvre, Pérignon en Serrurier.

Van de 16 maarschalksplaatsen, bestemd voor de Generaals in werkelijken dienst, vulde Napoleon er 14, welke allen in den worstelstrijd van het Revolutionnaire tijdperk gevormd en meest uit het volk waren voortgekomen; de beide overblijvende plaatsen hield hij ter beschikking.

Napoleon moet het ongetwijfeld hebben betreurd, dat niet meer tot die waardigheid konden worden geroepen zijn oud-strijdmakkers van Egypte, Kléber en Desaix benevens de grijze Dugommier met wien hij Toulon had genomen, welke allen reeds het wereldtooneel hadden verlaten.

Te beginnen nu met deze veertien maarschalken, die, op twee na, door *le petit caporal* nog daarenboven met adellijke titels voor bewezen diensten werden begunstigd, zullen we enkele bijzonderheden uit hun levensloop in korte trekken mededeelen.

1. JEAN BAPTISTE GRAAF JOURDAN, geboren te Limoges (Haut Vienne) 29 April 1762, ontving den maarschalksstaf wegens zijn overwinningen van Wattignies, 16 Oct. 1793, en Fleurus, 26 Juni 1794.